

OBRT TAKO IN DRUGAČE!

Šušmarjem na prste stopiti...

Osnovni problem obrti v naši občini so prav gotovo šušmarji. Najpogosteje jih najdemo med gradbeniki in avtomehaniki. Med njihove lastnosti pa lahko zapišemo le slabosti. Dražji so, nekvalitetno opravljajo delo, ne dajejo jamstva za opravljeno delo in ničesar ne prispevajo za razvoj širše družbene skupnosti. Če pa vzpostavimo še vzporednico med njimi in rednimi obrtniki, hodijo obrtnikom v zelje ter mečejo nanje slabo luč.

Zato je razumljivo, da so na nedavni okrogli mizi o položaju obrtnikov v naši občini, izpostavili ta problem in se obvezali, da bodo šušmarjem stopili na prste. Pri tem pričakujejo (davčna uprava, inšpektorji, združenje obrtnikov) tudi najširšo pomoč občanov. Menijo, da bodo z enotno akcijo lahko stisnili šušmarje ob zid in jih privedli med obrtnike oziroma do tega, da opustijo svoje ravnanje.

Trenutno imamo (31.8.) v občini Ljubljana Vič Rudnik 912 obrtnikov, 427 avtoprevoznikov in 57 gostincev. Redno obrt ima 1396 občanov, popoldansko pa 255. Pri obrtnikih je zaposlenih okrog tisoč sto de-

lavcev. Obrtniki so prispevali lani za skupno in splošno porabo 138 milijonov dinarjev. Od tega je ostalo v naši občini 81 milijonov dinarjev ali tretjino občinskega proračuna.

Ko smo že pri denarju, navedimo, da je tudi v naši občini 230 obrtnikov, ki regionalni zdravstveni skupnosti niso redno odvajali prispevka. Skupaj so dolžni dobrih 15,8 milijona dinarjev. Izvršilni odbor združenja je 57 obrtnikom, ki so dolžni po nad 80 tisoč dinarjev (53 % vseh obveznosti) poslal pismo, v katerem jih obvešča, naj čimprej poravnajo svoje obveznosti in se zavedajo posledic, ki jih prinaša njihovo ravnanje.

Pri obravnavanju tega aktualnega problema, pa so opozorili na slabo delo strokovnih služb regionalne zdravstvene službe in na predlog, ki so ji ga dali. V dogovoru z davčno upravo naše občine, naj bi obrtniki že pri odmeri davkov plačali tudi prispevek za to skupnost. Žal pa na regionalni skupnosti niso ravno z navdušenjem sprejeli predloga. Zaradi tega bi verjetno morali del delavcev prerazporediti na druga dela

oziroma zmanjšati število delavcev, ki pri njih združujejo delo. Davčna uprava in obrtniki pa trdijo, da bi bilo tako obračunavanje in plačevanje prispevka hitrejše in gospodarnjše. To še predvsem zato, ker prehaja naša davčna uprava na računalniško obdelavo podatkov.

Ogroženi avtoprevozniki

Če so imeli pred leti pri nas avtoprevozniki dovoljenje predvsem zdomci, ga imajo sedaj občani iz drugih republik. Od 427 avtoprevoznikov jih ima 372 avtomobil za prevoz stvari. Tudi pri njihovi dejavnosti se pozna stabilizacijski čas. Vse manj dela je zanje, pa tudi plačilo njihovih storitev ni več tako redno kot je bilo svojčas. Zato je razumljiva njihova pobuda, da bi za avtoprevoznike v ljubljanski regiji ustanovili samostojno obrtno zadrugo. Preko nje bi lažje nastopali organizirano, se povezovali z avtoprevozniki organizacijami združenega dela in si zagotovili redno (15 dni) plačilo.

Razumljivo je, da so ob sedanjem položaju zavrtali v problem novih obrtnih dovoljenj za avtoprevoznike.

Visoko produktivna, prilagodljiva dejavnost

Družbena klima do obrtne dejavnosti se izboljšuje. To dokazujejo znatna sredstva, ki so jih naši obrtniki dobili pri Ljubljanski, Beograjski in Jugo – banki (45,35 milijona dinarjev) pa tudi opredelitev pomena obrti v naših občinskih planih. Pa se vseeno še premalo zavedamo, kaj lahko nudi naši industriji visoko produktivna, prilagodljiva dejavnost, kar je lahko obrt. K izbojevanju gospodarske ustalitve bi prav gotovo veliko pripomogli obrtniki, ki bi od industrije prevzeli dela, ki so bolj obrtniškega kot industrijskega značaja.

To bi morali upoštevati tudi pri planiranju policentričnega razvoja naše občine. Obrt bi morala doseči dohodkovno povezanost z industrijo (uvoz, izvoz) in vpeljati njihove delegate tudi v samoupravno interesno skupnost za ekonomske odnose s tujino. Tako organizirani bi tudi v naši občini zagotovo rešili mnoge zastoje, ki nastajajo v industrijski proizvodnji.

To pa morajo predvsem pognati združenja. Ta morajo prekiniti z izpostavljanjem obrtnikov, ki se hočejo prikazovati za občinske reveže, ampak ponuditi industriji programe, ki bi jih bili njihovi člani sposobni in voljni izpeljati. Ob takem pristopu tudi najširša družbena pomoč ne bo izostala.

STANE JESENOVEC

KOMENTIRANO POROČILO

Grobi molk Selničanov

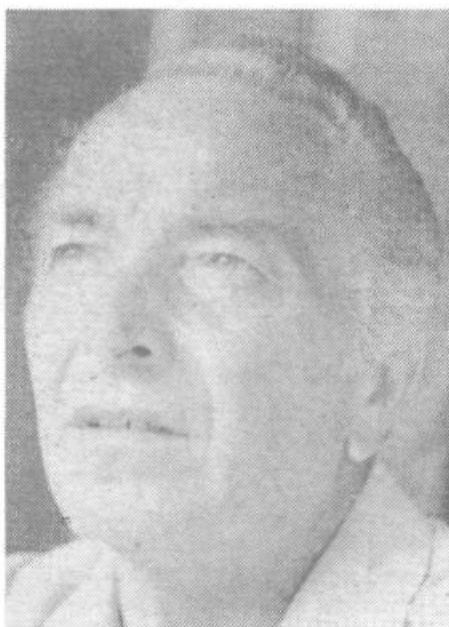
Če zaideš v okolico Golega, lahko prideš v Selnik. Tja ne usmerja niti kažipot ob cesti, še manj vabi urejena makadamska pot, pa tudi te nihče zaradi neke zanimivosti ne napoti v zaselek, iz katerega smo odšli z mešanimi občutki.

Nekdaj so dejali: »Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima«. Za Selnik to morda ne velja povsem, a ima pa le neurejeno, razkopano in že dolgo ne posuto cesto, prav neprijeten videz med hišami ter vrsto kupčkov in kupov raznih ostankov, ki označujejo, čigav je ali pa ni) ta in oni svet.

Če je podatek, ki ga je povedal Rado Stevanovič točen, živi v Selniku deset ljudi. In, če je točna trditev Justina Miheliča, je v vasi strašen položaj, ker se sosed toži s šestimi sosedi, ker želi zagospodovati vsem in v vsakem pogledu.

Če, če, če... Pripoved prvega in drugega se je močno razlikovala. Predvsem je Rado Stevanovič mirno, zbrano pripovedoval o tegobah, s katerimi se srečuje v letih, ko sta se vrnila v ženin rojstni kraj. Naševal je primer za primerom, kako ga krajan ovirajo pri delu, kako je vse primere sporočal milici in drugim organom in kako je bojda edina pot (po neuspelem poravnalnem svetu), da si vse izterja s sodiščem. Šest tožb res ni majhno število. In prav nič ne jamčijo, da se bodo sosedski odnosi v Selniku spremenili. Če že zaradi drugega ne, zato, ker z njim nočejo vzpostavljati niti ustnih, niti pismenih vezi. Le s tem ali onim predmetom, ki lahko pusti

tudi poškodbe na telesu, ga vsake toliko časa počaka ta ali oni krajan, ali pa kar dva, trije skupaj. In še nekaj je nerodno pri vsem skupaj. Rado je z ženo štiri dni odsoten in tedaj je ženina mati spet pod takšnim ali drugačnim vplivom domačinov. Tajnik krajevne skupnosti, Selničan Justin Mihelič je bil močno razburjen, ko je pripovedoval o tegobah s sosedom. Mnogokrat je tako ali drugače obrnil to in ono izjavo, predvsem pa je vneto zastopal

Rado Stevanovič

stališče (do nedavna je bil tudi predsednik KK SZDL), da problematika Selnika in njihovih medsosedskih odnosov (če to sploh so odnosi) ni primerna, da bi o njej (če izvzamemo poravnalni svet) razpravljali tudi o ostalih organih krajevne skupnosti in frontne organizacije. In, ker je tako, je bojda najbolje Rada ignorirati ter ga istočasno proglasiti za krivega, da se v vasi ne morejo dogovoriti, da bi dokončali vodovod (dva hidranta), da bi redno obnavljali luknjasto pot ter sploh poskrbeli za izgled kraja. »Ker, če on ne bo sodeloval na delovni akciji,« tako je poudaril Justin Mihelič, »mi sami tudi ne bomo urejali vasi. Samo jaz ga že ne bom obveščal, da pripravljamo akcijo. Tudi pismeno ne.«

Pa smo spet tam. V takem položaju bo Selnik še dolgo peščica hiš, med katero bo zvedavega človeka pripeljala slučajnost. In morda je celo boljše tako.

STANE JESENOVEC

Justin Mihelič

IZ ZELENEGA LOGA

Urejen spomenik

V novo oblikovani krajevni skupnosti Zeleni log so se krajanje že prav resno lotiti dela. Začeli so z urejanjem okolice, kot prvo pa so se zavzeli, da uredijo in olepšajo okolico spomenika partizanu borcu Ivanu Habiču, ki je padel 18. 9. 1943 ob Cesti dveh cesarjev.

Najbolj pridni so bili mladinci, ki so s pomočjo starejših krajanov v dveh dneh svojo nalogo zgledno opravili. Tako je sedaj spomenik Ivanu Habiču, ki je bil krajan sedanjega Zelenega loga, obdan z betonskimi krajniki, tla so posuta s peskom, na gredici ob spomeniku pa bo raslo cvetje, za katerega bo skrbela ena od krajanov.

V Zelenem logu imajo srečo, da je predsednik skupščine krajevne skupnosti Ivan Križman zaposlen pri ljubljanskem komunalnem podjetju. Z nabavo in dovozom materiala, ki so ga potrebovali za ureditev spominskega obeležja, tako res ni bilo težav.

Ta prva akcija v novo ustanovljeni krajevni skupnosti je dokaz, kako se krajanje zavedajo, da je marsikaj pri ureditvi KS v njihovih rokah in pripravljenosti za delo ne manjka, čeprav je za to treba žrtvovati kar precej prostih ur. Videti je bilo, da so se dela lotili z veseljem in končno je tudi v tem mogoče najti veliko mero zadovoljstva.

K. M.